Rimaszombat, 1901. szeptember 26. **40. szám.** **Huszonkettedik évfolyam.**

Szerkesztőség:
Rimaszombat Kohary-uteza 21 szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:
Egész évre . . 8 korona.
Fél évre . . 4 korona
Negyedévre . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT
VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Felelős szerkesztő: Dr. DIENES GYULA.

Kiadó-hivatal:
Rimaszombat, Pokorágyi-uteza 1. szám a. a könyvnyomdában — Ide intézendők a kiadó hivatalt illető előrefizetés, hirdetmény, nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:
Egy háromhasábos petitsor térfogata . . . . 12 fillér.
Többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Nyilttér:
Egy sor . . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont" kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legczélszerübben posta-utalvány utján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Legyen világosság!

Mi, a kik politikával nem foglalkozunk, csak krónikásai akarunk maradni azon mozgalomnak, mely kerületünkben a képviselő választást megelőző néhány hét alatt minden lelket magával ragad, helytelenül cselekednénk, ha tétlenül, szótlanul néznők, mint alakul a situátió és milyenek azon eszközök, melyekkel a két párt küzd. E lap tisztelt olvasóival szemben nagy hálátlanság volna, ha a választási mozgalmat figyelmen kivül hagynók és a mindenkit érdeklő politikai helyzetek közlése helyett kevésbbé aktuális kérdéseket vetnénk most felszinre.

Mi nem csatlakoztunk politikai párthoz, nem vagyunk sem a szabadelvüpárt, sem az ellenzék szolgálatában, nem kritizáljuk a helyzetet pártszempontból, hanem igenis egy pártatlan férfiu nyugalmával és hidegvérével szemléljük a küzdelmet és utasitjuk vissza azokat, a kik féktelen dühükben talán gyaláznak, talán följelentgetnek, vagy sárral megdobálnak; a sár mindig visszaesik azokra, a kik azt feldobálják, mert nem kenyerünk a korteskedés!

Mi társadalmi szempontból, minden pártérdek nélkül kisérjük figyelemmel az eseményeket, s igy — ha nem is űzünk politikát — kötelességünk az olvasó közönséget figyelmeztetnünk azon veszélyekre, melyek a szenvedélyek felkorbácsolása által a társadalomra hárulnak s kőből kellene megalkotva lennünk, ha tisztelt olvasóinknak tudtára nem adnók azon üzelmeket, melyeket némelyik nagyhangu kortes büntetlenül üz, hogy a választóknak ujságot ritkán olvasó részét, azt a részt, mely a nyomtatott valótlanságokban, szent igazságokat lát, — tévutra vezetik. A ki naponként olvas ujságot, bölcsen tudja megitélni, milyenek a Török Gyula és milyenek a Farkas Ábrahám érdemei és képességei.

Mi ismerjük Török Gyulát zsenge korából és ha ilyeneket olvasunk róla: „többet tett, sikeresebben müködött mint 1867 óta választott képviselőink együttvéve", csak mosolyoghatunk, mert nem abban áll egy képviselő sikeres müködése, ha egy rövid beszédet mond el a Házban vagy népe előtt, de nem is abból, hogy a szegény, szürös választó ujdonszülöttjét keresztviz alá tartja, a parasztlakodalmakon rövid toasztokat mond és a magas látogatással megtisztelt szegény emberrel összecsókolódzik. Ezek mind — kortesfogások!

Vannak ennél fontosabb dolgok is, a melyekről az egyszerü ujságot olvasó és a politikai helyzetben járatlan választó nem tud és alapos tanulmány hijján meg sem ért.

Azért hát pálczát kell törnünk oly küzdelem fölött, mely felhasználja a nép tudatlanságát, mely valakit érdemeinél fogva és nem az elv miatt ajánl, mely az államhivatalnokot, ki bajtársaival a választásról beszél, vagy őt meggyőződése hivévé tenni akarja — mint korteskedőt ok nélkül — pusztán a dühtől — feljelentgeti, a helyett, hogy megbecsülné a más ember meggyőződését és nyugodtan, kapkodás, szitkozódás, denunciálás nélkül várná be a biztos győzelmet, ha már oly nagyon hisz meggyőződésének, elvének igaz voltában.

Mi becsüljük Török Gyula érdemeit — ha vannak, de megbecsüljük Farkas Ábrahám érdemeit is, mert el kell ismernünk, hogy Farkas Ábrahám ugy a közgazdaság, mint a megyei közélet terén régi, bátor harczos, de azt hisszük, hogy leghelyesebb, ha nem az érdemek szerint mérlegeli a választó azt, hogy kire szavazzon, hanem az elv szerint.

Magyarázzuk meg a népnek a politikai helyzetet, a mennyire megérteni képes, küzdjünk tisztességes eszközökkel és tiszteljük egymás meggyőződését. Ezek a mi jelszavaink!

Ha nem is vagyunk politikai organum, kétségtelen, hogy jogunk van az eseményeket szemmel kisérni és birálni, mert addig, mig párthoz nem csatlakozunk, mig valamely párt érdekeinek előmozditását lapunk homlokára ki nem irjuk, — politikát nem űzünk.

Nehogy azonban bárki is azt gondolja, hogy feljelentésekkel terrorizálni tud, kijelentjük, hogy a feljelentés daczára hiven és bőven fogjuk a választási mozgalom minden mozzanatát lapunk hasábjain közölni, sőt minden esemény fölött kritikát is fogunk gyakorolni, mert furcsa lenne, ha egy párt ficzkándozása és dühe előtt meghátrálna egy oly organum, mely évtizedek óta nyiltan és bátran védte a polgárok jólétét, javát és a legszentebb jogok fölött őrködött és mindig a jobb mellett önzetlenül foglalt állást. Ez a mi utunk, melyen elindultunk s fogunk is haladni mindvégig, és erről bárki fia legyen is az, nem tántorithat le sohasem!!

TÁRCZA.

Ritkul a fa lombja . . .

Ritkul a fa lombja, hosszabbak az éjjek,
Búcsút mond a fecske a ház ereszének
S nagy, vándorutra kél, merre a kelő nap
Pazarabbul hinti, mint itt, a sugarat.

Csendesül a mező, nincs hangja a tájnak,
A hervadt lombok közt csak hüs szellők járnak,
S bánatos nótájok ha felsivít néha,
Mint hogyha temetés gyászéneke sirna . . .

Ritkult lombjai közt a kerti sövénynek
Szemeim a szomszéd udvaráig érnek;
El az ambitusig, hol egy fehér lóczán
Egymást átölelve pihen egy ifju s lány.

Váltanak-e szókat? avagy csak a szemek
Az egymáson függő szemeik beszélnek?
Csak sejteni lehet; de arczuk derüje?
Mintha a boldogság napja rajtok ülne!

A boldogság napja! Oh! a nyári napfény
Vele szemben gyönge, halvány kis tünemény!
A boldogság napját téli fagy nem bántja,
A tél derekán is virág nyil csókjára! . . .

Ritkul a fa lombja, hosszabbak az éjjek . . .
Maholnap itt a tél . . . Jöjjön! én nem félek!
A boldogság napja kis házamban is ég!
Meleg sugarához vajjon kell-e egyéb!?

Szentesi Tóth Kálmán.

Vadászokról — vadászoknak.*)

Irta: Dr. MÁRIÁSSY BÉLA.

Mindenekelőtt arra kérem Önöket, mélyen tisztelt Hölgyeim s fegyvert nem viselő Uraim, legyenek kegyesek még most, mindjárt a czim után nem ásitani; és pedig egyrészt azért, hogy felolvasásom végén, mikor tudni fogják, hogy már megszabadultak tőlem, annál jobban és szabadabban tehessék azt, másrészt, hogy engem mindjárt most nagyon meg ne ijesszenek és végre, mivel a czimből még nem tudják, mit akarok én mondani s hogyan fogom azt előadni s ugylehet, hogy nem ez lesz a legeslegunalmasabb felolvasás, melyben e helyütt kötelességszerüen gyönyörködtek s melyet — miként azt riporterünk jelenteni szokta — élénk s lelkes tapssal jutalmaztak.

Reviczky Gyulának, ennek a korán elhunyt költőnek a kerepesi temetőben lévő siremlékén következő, saját szerzeményü gondolata van felvésve — mint amely egész életét leghivebben jellemzi: — „Az élet csak hangulat", amit más szóval én ugy fejeznék ki: „minden a felfogástól függ".

Lássák, igen tisztelt Közönség, tehát az is, mit, illetve kit értek én azon vadászok alatt, akikről, s kiket azok alatt, akiknek beszélni kivánok: szintén csak a felfogástól függ s ezen felfogás, a melyből kiindulok, fogja megadni Önökben a megfelelő hangulatot.

Ha a vadont búvó, fegyvert hordó, vadat űző vadászokról — ugyancsak nekik szólva — a Németországban oly nagy tökélyre emelt s már nálunk is elterjedt „vadász-tolvajnyelven beszélnék, melyet Önök meg sem értenének, avagy hires szaktudósok nyomán indulva, hogy csak főbbeket emlitsek: Ditrich aus den Winkel, Döbel, dr. Althum, Dietzel, dr. Bishof, Brehm, Train, br. Nordenflicht, Domborovszky Ernő és Raul, Szécsy és Belházy módszerében adnék elő, alighanem a legsivárabb unalom hangulatát kelteném fel s még ugy járnék, mint az egyszeri — unalmas szónoklatairól hires — pap, kinek beszéde alatt hivei lassanként kisomfordálván a templomból, a végül egyedüli hallgatónak maradt harangozó sem birta ki tovább a hallgatást s odasompolyogva a folyton szónokló paphoz, a templom kulcsát azon szavakkal tette elébe: „osztég, ha betetszik végezni, ne rösteljék ráforditani a kócsot a templomra" — s ő is elment.

Ezt a szolgálatot a jó Pekarik — azt hiszem, kedves Széchenyi-körünk ezen régi szolgáját, bővebben bemutatnom felesleges — nekem is megtenné, teljes tisztelettel elém helyezve a terem kulcsát.

Ezen előadási mód gyászos következményeit bemutatva, talán felesleges is mondanom, hogy ezt a módot nem fogom választani.

Más előadási mód az lenne, ha a hires, csaknem hirhedt br. de Mauxot avagy Münchausen-t választva példányképül — a szegény, szavahihetőség tekintetében ugyis oly sulyosan diszkreditált vadászok hirnevét még jobban megrontva — bámulatos és hajmeresztő hidegvérrel találnék fel hihetetlennél hihetetlenebb kalandokat s lőném rakásra a tigriseket s oroszlánokat; csakhogy ez esetben velem is megeshetnék azon angolnak története, kinek ilyetén előadását egyik hallgatója azzal szakitotta meg: „Te, ha még egy oroszlán ugrik s te azt is ledurrantod, ugy ütlek . . . hogy te is eldülsz."

Ilyen kellemes meglepetésnek magamat kitenni szintén nem óhajtván, ezen módszert is mellőznöm kell.

De látom, máris nagyon igénybe vettem becses türelmüket s hogy megelőzzem a kifakadást: „Az Isten szerelméért, ne gagyogjon már annyit arról, mit és hogyan nem fog beszélni, de mondja meg mit akar mondani!" tehát rátérek tényleges tárgyamra.

* * *

A legszebb tavaszi est — hiszen ezt már ismerik t. Hallgatóim, a legtöbb regény igy kezdődik — tehát Rp. (reczipe): legszebb tavaszi est, hozzá néhány adag madárfütty, pár gramm ózonos, virágillatos tavaszi lég, 20 uncia fakadó virág, egy csomó bucsuzó napsugár, keverd el jól s kend szét és megvan a keret, amelybe embereimet helyezem. Ott áll az erdő lankásának egy kis tisztásán, miként a dürgő siketfajd; se lát, se hall, csak egy hangot les — mely a vadásznak égi hozsánna, a laikusnak egy szisszenés, a pinczérnek egy hivó szózat — ezt a kis hangot: pszt!

Igen, mert e hangot a tavasz hirnöke, a tavaszi esték

*) Felolvastatott az eperjesi „Széchenyi Kör"-ben 1901. január 16-án.

BLOCH ÁRMIN
a „hazai iparcsarnokhoz"
MISKOLCZ, Széchényi-utcza 133.
„Oroszlángyógyszertár" mellett.

Ajánlja dúsan felszerelt gyári raktárát **menyasszonyi kelengyékben, kitünő vásznak, szepességi asztalnemüek, legdivatosabb kész fehérnemüekben, saját gyártmányu kézi himzések, paplanok,** elismert jó minőségben és jutányosabb árban, mint bárhol.

Kivánatra szakember kiküldetik kelengye vállalás czéljából, avagy próbaküldemény bérmentve eszközöltetik.

Vidékről való meglátogatás esetén 300 korona vételnél két másodosztályu menetjegy ára visszatérittetik.

Választási zászlók nagy raktára. — Zsebkendőkben folyton ujdonságok. — Házi fonalakat elvállalok szövés czéljából. — Már 20 korona postai megrendelésnél bérmentve. — Hazai ipar nagybani terjesztése.

Választások határideje. Gömör- és Kishont t. e. vármegye központi választmánya folyó hó 21-én d. u. tartott ülésében az 1874. évi XXXIII. t. cz. 62. §. értelmében az 1901. évi október 24. napjára egybehivott országgyülésre választandó képviselők választására határidőül az egész vármegye területén egyidejüleg **október hó 2-ik** napjának reggeli 8 órára a választókerületek székhelyére tüzte ki.

Rendkivüli vármegyei közgyülés.

Szombaton folyó hó 21-ére rendkivüli közgyülés volt egybehiva az uj megyeházára, melyet kevéssel 10 óra után *Hámos* László főispán nyitott meg, kit a szép számmal egybegyült bizottsági tagok lelkes éljenzéssel fogadtak.

A képviselőválasztásra vonatkozó intézkedések megtétele czéljából hivatott össze a közgyülés, melynek megnyitása után *Lukács* Géza vármegyei főjegyző olvasta fel a vonatkozó királyi leiratot. A leirat felolvasását a jelenlevők mély csendben, állva hallgatták végig s annak befejeztével lelkesen hangzott fel ajkukról e kiáltás: „Éljen a király!“

A további intézkedések megtételével az állandó központi választmány bizatott meg.

Bornemisza László alispán jelentette be ezután, hogy dr. *Hódinka* Tivadar rozsnyói szolgabiró benyujtotta hozzá lemondását, kérve annak sürgős elfogadását, mivel a rozsnyói kerületben képviselőjelöltül kérték fel s törvény értelmében a választás előtt három héttel fel kell magát mentetnie hivatalos állásától. Ennek folytán jelentő alispán a lemondást elfogadta. A közgyülés ezen intézkedést helyeslőleg tudomásul vette.

Több tárgy nem lévén, elnöklő főispán a közgyülést bezárta. A résztvevők a király és főispán éltetése közben oszlottak szét a gyülésről.

Választási mozgalmak vármegyénkben.

Az egész vármegye éber figyelme, érdeklődése a megindult képviselőválasztási mozgalmakkal foglalkozik, különösen a rimaszombati és rozsnyói kerületekben nyilvánul legnagyobb mértékben, hol pártok pártok ellen, eszmék eszmék ellen küzdenek s mindenütt a különböző mendemondának igazat adva, vakon hisz a győzelembe, mi csufos bukásra is vezethet s az „egyhangu“ győzelem reménye szomoru egyhanguságra áldozhat le.

Az egyes kerületekben, hol a nép, mint láthatjuk, nem tud megbékülni a „tiszta választások eszméjével“ s mint mondják, egyesek föl is használják — lehet szokásból — a régi virtusokat, s a régi tanuság s igéreteknél maradnak, igy akarják ujra a szegény jó áldott népet tévutra vezetni. — Igy a legszebb polgári jog gyakorlásához sok szenny, sok sár tapad, s igy nemcsak elveszti nimbusát, méltóságát, de a jognak valóságos paródiájává fajul a választási jog magasztos eszméje!

Mi az adott választó polgár-jog teljes igazával az elvért, egyénekért, de különösen eszmékért való törhetetlen ragaszkodással lépünk a tett mezejére, — hol nem anyagi érdeket, nem mellékes kérdéseket keresve, — de az igaz s józan megfontolást követve, cselekszünk.

Mindenki tartsa szem előtt elve győzelmét, törekedjen ennek dicsőséges győzelemre jutásához.

* * *

Egy hete, hogy közönségünket nem értesitettük a választások miként alakulásáról, ime az azóta történteket tárgyilagosan regisztrálva, legtöbbnyire tudósitóink által beküldve, közöljük:

A rimaszombati kerületben *Farkas* Ábrahám szabadelvüpárti és *Török* Gyula függetlenségi párti képviselő-jelöltek mérkőznek meg.

Szombaton a rimaszombati kerület számos előkelő választója *Farkas* Ábrahám képviselőjelölttel hosszu négyes kocsi-sorban indult el a Rimavölgyén föl *Tiszolczra*, hová külön meghivás folytán tömegesen jelentek meg vármegyénk s különösen Rimaszombat városából. Utközben mindenütt megéljenezték a népszerü képviselő-jelöltet. Tiszolczon *Basilidesz* János vendégszerető uri házának voltak szivesen látott vendégei.

Megérkezésükkor a város választóinak nevében *Bothár* Gyula főmérnök szivhez szóló lelkes beszédben üdvözölte *Farkas* Ábrahám jelöltet, ki meghatottan mondott köszönetet a nem várt ünneplésért. — Este a vendégek *Farkas* Ábrahámmal a „Magyar Casino“ által rendezett szinielőadáson jelentek meg, megérkezésükkor zajosan megéljenezték őket. — A tiszolcziakat dicséret illeti azon vendégszerető fogadtatásért és szivességekért, mikkel elhalmozták egész ott létök alatt a rimaszombatiakat. — Másnap, azaz vasárnap délelőtt *Farkas* Ábrahámot küldöttség kereste föl, mely fölkérte, tenne eleget azon kivánságnak s jelenne meg a választók előtt. — *Farkas* Ábrahám e kivánságnak eleget téve a „Casinó“ nagytermében zsufolásig megtelt választók előtt megjelent és elmondotta a magvas, hatásos és aktuális programbeszédét, mi óriási lelkesedést keltett, s dörgő éljenzés kisérte majdnem minden szavát.

A beszédet egész terjedelmében közöljük, a mint következik:

„Mélyen tisztelt választó polgárok!

A midőn itt megjelenni szerencsém van, első sorban hangsulyoznom kell, hogy a rimaszombati választókerület szabadelvü pártjának és azon barátaimnak, kik személyemben minden körülmények között teljes garanczíát találtak, oly tekintélyes számu, és ugy politikai, mint társadalmilag nagy sulylyal biró választói által hivattam fel a képviselőjelöltség elfogadására, miszerint hazafiui kötelességemnek kellett ösmernem ezen – nem keresett — igen megtisztelő megbizatást elfogadni.

Ezen kijelentésemmel konstatálom egyszersmind, hogy a szabadelvü párt zászlóját annak megifjodott, tiszta világlatba foglalt elveit kövessem; mert meggyőződtem arról, hogy a jövő nagy feladatait ezen párt keretében kell keresni és sikerül megoldani.

Nincs szándékom azért a politikai, gazdasági és egyéb kérdések részletezésébe ez alkalommal belemenni, mert oly nagy azoknak száma, egyenkint oly fontosak, életbe vágók, miszerint igy alkalmilag fel sem sorolhatók; másrészről, midőn felvetjük, első rangot követelnek.

Szoritkoznom kell tehát azon meggyőződésem kijelentésére, hogy hazánk javát csak akkor munkáljuk igazán, ha a testvéries egyetértést ápolva, egymást megértve, közös erővel arra törekszünk, hogy a midőn egyéni, helyi érdekeink megvalósitására törekszünk, azok egyszersmind *elválaszthatlanok*, *azonosak* legyenek, *hazánk közös érdekeivel!* Hogy a nemzetnek minden rendü és foglalkozásu polgára munkájának méltó jutalmát nyervén, e hazában magát elégedetten és jól érezhesse, mert akkor nemcsak egymással fognak békében, szeretetben együtt élni, de meg is tudják e hazát közös erővel védelmezni.

Tiszolcz polgárai! Hazánk oly pontját mondjátok otthonotoknak, a melyre joggal illik az, hogy Magyarország kicsiben; itt van nagy gyáripar, kézműipar, bányászat, földmivelés, állattenyésztés, kereskedés, több vallásfelekezet, sőt még ezeken felül az Istent sem egy nyelven dicséritek; tehát a megoldandó kérdések mindannyia közvetlen érint benneteket.

Sok, egymással teljesen ellentétes világitásba láttuk ezen kérdéseket; sajnos, hogy igy történt; láttuk az igyekezetet, kiélesiteni az ellentéteket a különböző foglalkozásoknál; mintha bizony, mindannyiunknak nem egy és azonos volna érdekünk, hogy ugy a nagy-, mint kisipar, kereskedés, földmivelés virágozzon, hogy egymást támogatva, táplálva, ezen a földön boldogulva, szabad, önálló, független államot alkothassunk, hogy e nép itthon, itt találja fel boldog otthonát, hogy ne keresse azt más világrészben.

Jeleznem kell még röviden, pár szóval e helyen álláspontomat a nemzetiségi kérdésben. A mi nem lehet más, mint az, hogy bármelyik nemzetiséghez tartozzék is valamelyikünk, ugy a közterhek viselésében, mint az állam védelme s gondozásában egyformán kell, hogy részesüljön, mert mindannyiunk kötelességei, épen ugy, mint *jogai egyek, ugyanazok;* a ki itt ellentéteket keres, az nem tesz jó szolgálatot. Mert az ezeréves mult igazolja azt, hogy a magyar elemet szükkeblüséggel soha sem lehetett vádolni, soha sem tett különbséget magyar és más ajku között, csak azt kivánta és kivánja ma is, hogy közös *magyar hazánknak egyformán hü fiai legyenek!*“

A magyar nyelven elhangzott programbeszédet *Hanesz* Sámuel tiszolczi ág. ev. lelkész tolmácsolta tót nyelven, a mely száz meg száz megjelent tót ajku választók kebelében méltó visszhangot keltett.

Háromnegyed tizenkettőkor indult a diadalmenet Tiszolczról körutjára több négyes- és kettősfogatokon s a törzshöz több tiszolczi választó is csatlakozott. Az első megállás *Fürészen* volt, itt, valamint *Hacsaván* küldöttség fogadta zászlóval az ünnepelt képviselőjelöltet s mindenütt elmondta a helyi viszonyokhoz mérten programmbeszédét. A menet *Nyustyára* fél egy órakor ért; itt a *Fáy* testvéreknek voltak igazán szivesen látott vendégei. Ebéd után a kastély udvarán gyült össze a nyustyai választó közönség, mely előtt szinte elmondta programmbeszédét. Innen 16 kocsival a menet *Klenóczra* ment, a város elején nagy néptömeg várta a képviselőjelöltet, hol a város választóinak nevében üdvözölték a jelöltet s 12 fehér ruhás leány virágcsokrokkal kedveskedett az ünnepeltnek. Gyalogosan, zeneszó mellett, virágok között vonult a menet a városház-térre; az ablakokból kendőt lobogtattak felé s mindenütt éljennel kisérték a menetet. A téren a már előre elkészitett emelvényre lépett *Marton* János rimamurányi főügyész s költői szárnyalásu tót nyelven elmondott remek beszédben ajánlotta *Farkas* Ábrahámot képviselőül. Ezután Farkas Ábrahám lépett az emelvényre s elmondotta az éljenzésektől megmegszakitott hosszu programbeszédét, mit a klenóczi tanitó tót nyelven tolmácsolt a népnek. Azonkivül egy polgár és egy földmüvelő is mondott beszédet, mindkettő Farkas Abrahámot éltetve. A beszédek után a lelkesedés a tetőpontra hágott, a jelöltet a választók vállaikra emelték, a zene huzta, a nép tánczolt. Igy tartott ez, mig csak ott nem kellett hagyni a lelkes választó közönséget, kik ujra a város végeig kisérték a menetet. — Innen Nyustyán át *Likérre* majd *Rimabrézóra* mentek, mindenütt küldöttség fogadta s ünnepelte a jelöltet.

Rimabrézón *Liszkay* János lelkész mondott gyönyörü szép és magasztos üdvözlő beszédet, biztositva *Farkas* Ábrahámot a választók bizalmáról és szeretetéről. — Farkas Ábrahám meghatott beszédben válaszolt reá, s igérte, hogy a nép szeretetét cselekedetével

---

talányos, szerelmes kalandora, az inyenczek eszménye, a hosszu orral, de vigan utazó szalonka adja.

Ez a szalonka-les . . .

Ugyanezen a szép tavaszi estén, egy kis vidéki város oldalutczái egyikében fekvő ház kis udvari szobájában, hüvös, dohos, szellőzetlen levegőben összeaszott, sovány emberke szaladgál fel s alá, hogy a hidegtől meredő tagjait melengesse. Erősen dörzsöli kezeit, miközben hangtalanul beszél, legalább ezt árulja el ajkai mozgása.

Igen, igen! Ma jó napom lesz. Fognak jönni, fognak jönni. Okvetlenül jönni fognak, hiszen ma fényes, diszes bál lesz, ahol uraskodni, költeni kell! He, he, Pénz, pénz, az pedig nincs, nincs sehol; de van itt. Van ám a dohos udvari szobában! A vén zsugori, kit máskor meg sem látnak az urak, ma nagy ur lesz, a kedves, a jó, kit megsimogatnak, csak adjon pár forintocskát kölcsön! Adok! Óh, adok én, mert én jó vagyok s mindezért elég nekem pár betü egy bélyeges papirosra, melyre a kölcsönzött összeg kétszerese oly szépen ráillik.

Kopognak. Az öreg, mintha villanyszikra érte volna, megáll, szeme egyet villan, gondolatai közben kiegyenesedett alakja visszaesik rendes alázatos tartásába s mire a „lehet“ szót kiejti, ugy behuzódott a kis szoba sarkába, mint a pók, ha közeledő légyzümmögést hall.

Ez a balek-les . . .

A „sárga rhinoceros“-hoz czimzett kávéház hangulata ünnepélyes, a terem üres. Kiirthatlan savanyu füstszag s a rosszul égő lámpák koromparányai szállongnak benne.

A legfelötlőbb ablak mellett, szépen kiszinezve s kimeszelve, ott ül Ő, a kávéház királynője, ki, ha hódolót fog, ugy trónol emelvényén, mint egy uj Semiramis.

Ül az ablak mellett és olvas, azaz talán csak olvasna, ha tudna, mert a kezében lévő „Figaró“-t csak azért nem tartja felforditva, mert a benne lévő képeket nem akarja fejük tetejére állitani.

Arczának — a folytonos éjjelezéstől — ványadt redőit bájos mosolyra erőlteti s immáron csak a konyaktól ragyogó szemeinek lehető legperzselőbb sugarait irányitja az utcza tulsó részére, hiszen ott közelg Dombszög és vidékének hires gavallérja: Köpecz Bandi.

Most erre néz, kacsint egyet és betér.

Ha Pry Pál volnék, azt mondanám: Vigyen engem az ördög, ha ez nem vadászat volt; de mivel nem vagyok Pry Pál, be kell érnem azzal, hogy betérjek a „Fehér Ökör“-ről nevezett szálloda nagytermébe, hol azóta a „kedves, jó Zsugori“ kegyelméből felpénzelt uraságok ugyancsak ontják Champagne levét.

Óh, innen nem szabadulhatok el oly gyorsan. Itt huzamosabban kell időznöm.

A képnek, mely itt elém tárul, igen elütő keretrészei vannak. Mámoritó zene, illatos kavargás, bájos, szép, nem — elragadó hölgyek egyrészről, a fölvert por miatt vágható, szivarfüstös, bőrgőzös levegő másrészről, melybe még a konyha zöldség-szaga is belejátszik olykor. A bálterem kellő közepén, honnan a legjobb a kilátás, áll horogi Horoghy Dioméd urrr! (három r-rel), kiről, ha nem tudnám, hogy büszke nevét egyik faluvégén lakott őse az ott halászgatott királynak felajánlott, használt patkószögből sajátkezüleg készitett horogért még a XI. században nyerte, azt kellene hinem, hogy azon horog miatt nevezik igy, mely őt reményeiben egy gazdag „partie“ révéhez fűzi.

A bálozók telekkönyvét betéve tudja.

Nyájassága, előzékenysége, melyet a vele társalgókkal szemben érvényre juttat, Reaumur, Celsius- és Fahrenheit-ot lefőző biztosságot nyujt az illetők vagyoni foka felől.

Dioméd urrr már félórája áll a belvederi Apolló pózjában — melyet bizonyára a tükör előtt tanult be — mely azonban neki sokkal kevésbé áll jól, mint az egykori görög-istennek; nem hihetem, hogy tagjai még ne lennének meggémberedve — hja, de a póz a fő.

Tekintetével — mint a kigyóbűvölő — ugy követi a ránczos, boglyas Agláját, a ki — mint az előrebocsájtottakból már tudhatják — nem szép, hanem gazdag.

Nini! Csodálatos, csak most veszem észre, hogy Agláját csaknem elboritó, ritkán látott szinü rózsacsokor egy rózsája Dioméd ur gomblyukában diszeleg.

Az aranyhal tehát már pedzi! Készül beleharapni a csalétekbe. A madárkát elkábitotta a rózsák illata s a legjobb uton van, hogy a lépre ragadjon.

A terem tulsó részén két hölgy áll: a „még mindig szép“ mama és egy megelevenedett czukorbaba, egy édes, bájos, gyönyörü leányka.

A mama aggódva feddi leányát — kit az „első bál“ mámora elkábitott — ne tánczoljon oly sokat, mert megárt, nincs még szokva hozzá, üljön le s pihenjen egy negyedórát. A lányka szót fogad. (Ez is csak az „első bál“-on szokott megtörténni).

A mama mellett e perczben könnyed meghajlással, a megyében csak most letelepedett nagybirtokos, Malaczkay Jenőnek fia halad el.

— Hova oly sietve, édes Malaczkay?

(Pedig nem is sietett).

— No persze, rólunk már meg is feledkezett?!

(Egyszer volt náluk bemutatkozó látogatásban.)

— Hiszen féléve, hogy nem láttuk. (Mindössze féléve lakik a megyében.) Emlékszik még — de hát persze, hogy emlékszik — no már hogyne emlékeznék a tepertős-pogácsákra, a melyet oly nagyon dicsért. Lányom minden hétfőn — mert ugy-e hétfő a maga látogató napja — süt friss pogácsát. Holnapután egész nap otthon kell ülnünk — stb., stb.

A fiatal ember, hogy a szóáradatnak gátat vessen, hálálkodó szempillantások után — mert szóhoz nem juthat — tánczra kéri a leánykát, ki helyett a mama mondja: „Óh, igen szivesen.“

E kijelentésnek kettős czélja van, tudja meg belőle a lányka, hogy ezen urral igen szivesen kell bánnia s hogy a negyedórai pihenést sem kell kitölteni, mert Malaczkay nem nől minden bokorban.

Én a világért sem mondom, de legyenek kérem őszinték: nem volt ez valami vadászatféle? . . .

Bármennyire is el voltam merülve megfigyeléseimbe, végre is érezni kezdtem Zola „Bet humain“ (= állat az emberben) jelentkezését. Éhes voltam, mint a farkas. Egy félreső asztalhoz ültem. Várok. Semmi szolgálattevő lény nem jelentkezik, csak a láthatár szélén evez el egy egy, mint valami halászbárka, maga után lobogtatva vitorláját, de rólam, a Senki-sziget éhes, bús lakójáról, legélénkebb jeladásaim s esdő segélykiáltásaim daczára sem vesz tudomást. A terem minden részén meghallották már hivó szózatomat, csak a pinczérek füleinek vagyok hallhatatlan. Pedig, ha valaha halhatatlanságra vágytam, az bizonyára nem akkor volt. „Hopp, megvagy!“ kiálték fel — mint Mátyás király „Szép Ilonká“-ban — elfogva egy szállongó lepkét azaz hogy pinczért. Hozzon nekem . . . „Igen is kérem alássan“ s mielőtt szóhoz juthatnék, ugy elrohant — so'se láttam többé. Végre magam hoztam magamnak enni- és innivalót a konyhából. Jollaktam. „Fizetek“ — suttogtam — s ime, óh csodák-csodája, suttogásomnak folyton erősbödő visszhangja támad: „fizetni, fizetni, fizetni!“ hangzik az összes pinczérek ajkáról. Bájos lejtéssel mindnyájan asztalom felé közelednek s egyszerre minden oldalról körül vagyok véve figyelmes, előzékeny, szolgálatkész, hajlongó pinczér uraktól, mint a körbe szorult nyul a hajtók által.

Hogy miért? azt már tudják . . .

(Vége következik.)

óhajtja kiérdemelni. A beszédeket az egybegyült tömeg megéljenezte.

Rimabánya, *Rimazsaluzsány*, *Keczege*, *Ráhó*, *Varbócz*, *Törék* községekben állott még meg a menet, mindenütt lelkesen fogadták *Frakas* Ábrahámot, s mindenütt szólt a jelölt a néphez.

E napokban látogatja meg a kerület többi községeit is, hol mindenütt készülődnek *Farkas* Ábrahám méltó fogadtatására. — Megválasztatása — tekintve a nagy lelkesedést és az iránta tanusitott ragaszkodást — egész bizonyosnak mondható.

Török Gyula képviselő-jelölt is e napokban volt körutján, óhajtottunk volna vele is foglalkozni, de tudósitónk nem jelentett az eredményről semmit, sem a jelölt nem bocsátotta rendelkezésünkre az anyagot, mivel foglalkozhatnánk. — Hallomásból azonban tudjuk, hogy párthivei minden lehetőt a világon megtesznek, hogy jelöltjük a harczba belemenjen és győzzön.

A putnoki kerületben eddig *Putnoky* Mór, volt képviselő, ellenjelölt nélkül áll, de mint tudósitónk jelenti, ellenjelöltet akarnak neki állitani az utolsó napokban. Putnoky Mór folyó hó 22-én tartotta népes és lelkesitő programm és beszámoló beszédét kerületének egyik góczpontján: Tornallyán, hol hivei igaz érzéssel ünnepelték. Megválasztatása bizonyosnak mondható.

A kövii kerületben az érdemekben gazdap *Szent-Iványi* Árpád egyhangu választása ohajtott és befejezett tény.

Ugyszólván a legnagyobb és elkeseredettebb küzdelem a *rozsnyói kerületben* van, hol *gróf Andrássy Géza* a vidék s a megye jótékony főura lép fel szabadelvü programmal s ellene a rozsnyói polgárság *Hódinka Tivadar* volt szolgabirót jelölte függetlenségi programmal jelöltül. — Hódinkát a kerület függetlenségi polgársága már szeptember 8-iki gyülésen jelölték, midőn megérkezett gróf *Andrássy* Gyula bucsuzó levele, melyben köszönetet mond a kerületnek az iránta táplált bizalomért. Egy hétre reá szeptember hó 15-én — vasárnap — a rozsnyói szabadelvü párt értekezletet tartott, melyen gróf *Andrássy Gézát* jelölték képviselőjüknek. A gróf a közohajnak s fölkérésnek engedve, elfogadta a jelölést. A gyülésről üdvözölték *Széll Kálmán* miniszterelnököt és *báró Podmaniczky Frigyest*, az országoz szabadelvü párt elnökét, kik a következő távirattal válaszoltak a rozsnyóiaknak:

Dr. Markó Sándor urnak Rozsnyó!

Becses táviratukat örömmel vettem és az abban nyilvánuló bizalom és ragaszkodás igen értékes, fogadják azért legmelegebb köszönetem kifejezését és kérem támogassanak továbbra is müködésemben. *Széll.*"

Dr. Markó Sándor urnak Rozsnyó!

Bizalmuk és ragaszkodásuk kifejezéseért hálás köszönetemet küldve, őszinte örömmel vettük tudomásul gróf Andrássy Gézának Rozsnyón történt jelölését. *Podmaniczky*, pártelnök."

Gróf *Andrássy* Géza tartalmas, közjogi fejtegetésekben gazdag, különösen az iparral nagyon foglalkozó programmbeszédét folyó hó 22-én délután 2 órakor mondotta el a városháza nagytermében, mely szüknek bizonyult ily alkalomra; tömve volt az a választó polgárokkal és a vidék küldöttségeivel. Beszéde elmondása után a párt nevében válaszoltak s biztositották önzetlen s törhetetlen ragaszkodásukról.

Ugyancsak f. hó 22-én d. e. mondta el Rozsnyón a függetlenségi párt fiatal jelöltje is *Hodinka* első beszédét a téren párthiveinek s a fiatalságnak lelkes éljenzése mellett.

Egy furcsaságra kell még kiterjeszkednünk: gróf *Andrássy* Dénes, kit valamennyien ismerünk jótékonyságáról, áldozatkészségéről, azt beszélték e kerületben, határozottan Hodinkát óhajtja s ő csak is e miatt lépett föl Andrássy Géza ellen. Kisült azonban, hogy ez csak kortesfogás, mert meghallva Dénes gróf e rágalmakat és mendemondákat, a következő nyilt levelet intézte a rozsnyói kerülethez; mit a „R. H." szerint itt közlünk:

„1901. szeptember 19.

Hogy minden hiábavaló és alaptalan könnyelmü beszédnek, nemkülönben minden hiu hirnek, a menynyiben személyemet érintik, ellentmondjak, kényszeritve érzem magam kinyilvánitani, ámbár minden nyilvánosságot kerülök, hogy ezen szóbeszédből *egy szó sem igaz* és én mindezeket csak fogásnak tekinthetem.

Különösen kinyilatkoztatom, hogy én a rozsnyói szolgabirónak, Hodinka urnak megválasztatását sem erkölcsileg sem anyagilag *még egy fillérrel sem* támogattam, sem támogatni nem akarom, sem támogatni nem fogom.

Azon hiresztelések is a segélyeknek tőlem való kieszközlésére vonatkozólag, melyek talán a fenti ur vagy az ő pártja részére való szavazattoborzás czéljából engedelem nélkül, testületeknek, ugy mint templomoknak, iskoláknak stb. kilátásba helyeztettek, azon hozzá tétellel, hogy Hodinka szolgabiró urnak megválasztatása az én kivánságaimnak megfelel, hiu fecsegésen alapulnak, mert én önállóan cselekszem, visszautasitok minden befolyásolást elhatározásaimra a segélyezéseknél.

Ha pedig a praemissza (előzmény) hamis, ugy a conclusio (következtetés) is az.

Hasonlóképen és még inkább óvom véleményemnek függetlenségét szavazati jogom gyakorlásában, a mennyiben ennélfogva ezennel kinyilatkoztatom, hogy én szavazatomat a rozsnyói választó kerületben *csak a szabadelvü* párt jelöltjére adom és mindenféle hiresztelésekkel szemben, a melyek Hodinka szolgabiró urnak avagy a függetlenségi párt más jelöltjének részemről való favorizásáról tudni akarnak, határozott *dementit* állitok fel

Ellenkező állásfoglalás részemről nemcsak elveimmel határozottan ellenkeznék, hanem következetlenség is volna és saját magamnak megtagadása, tekintetbe véve mindenki előtt általánosan és nyilván ismert állásfoglalásomat az *előbbeni* választások alkalmával. *Gróf Andrássy Dénes.*"

Az ellenzékiek még mindig biztak előbbeni hitökben s vakon hittek Hodinkáért elveiknek s a következő nyilttéri levelet tették közzé a „Sajó-Vidék" egy rendkivüli, csupán ezt tartalmazó kiadásában, mit szószerint közlünk:

„Tisztelt választó polgártársak!

A „Rozsnyói Hiradó" és „Sajó-Vidék" helyi lapok mai számában megjelent azon közleményre nézve, mely gróf *Andrássy* Dénes ur ő méltósága állitólagos levelét közli, illetékes helyről nyert értesülésünk alapján kijelenthetjük, hogy a gróf *Andrássy* Dénes ur ő méltósága uradalmaihoz tartozó tisztikar ezen levél tartalmáról legcsekélyebb tudomással sem bir, s miután a dolog természete szerint, — ha ilyen tartalmu levél léteznék — a közelről érdekelt tisztikarnak arról tudnia kellene, annál fogva addig, mig ezen hirlapi közlemény s állitólagos levél valódiságáról pártunkat meg nem győzik, ezen hirlapi közleményt s az abban emlitett levelet igaznak el nem ismerjük, hanem az ellenjelölt érdekében használatban vett „kortesfogásnak" tekintjük.

Hogy ezen czáfolatnak valóságáról mindenki meggyőződhessék, ám nézze meg gróf *Andrássy* Dénes ur ő méltósága tisztviselőinek önzetlen igaz harczát, melyet szeretett jelöltünk dr. *Hodinka* Tivadar megválasztatása érdekében kifejt.

Rozsnyó 1901. szeptember 22.

Rozsnyó választó kerületi függetlenségi párt."

Mi pedig a legilletékesebb helyről nyert informatió alapján fölvilágositjuk tárgyilagosan olvasóinkat, hogy az *Andrássy* Dénes levele való s gróf *Andrássy* Gyula, kihez voltaképen a levél eredetije iratott, többeknek mutatta is. — Különben is furcsának tartjuk az *Andrássy* Dénes uradalmi tisztikarát, midőn azt gondolják, hogy az ő tudtuk és beleegyezésük nélkül nem lehetne cselekednie a nemes Dénes grófnak. — Ime az igazság!

A rozsnyói képviselőválasztásra vonatkozólag tegnap f. hó 24-én városunkban az a hir terjedt el, hogy **dr. Hodinka Tivadar a függetlenségi 48-as párt jelöltje visszalépett,** s Andrássy Géza grófnak immár nincs ellenjelöltje. A hir állitólag távirat utján érkezett ide.

A rimaszécsi választó kerületben még mindig nem bizonyos — bár mi szivből is óhajtanánk — *Fáy* István függetlenségi képviselő jelölt egyhangu győzelme. Sokan, ki titokban, ki nyiltan rebesgeti, hogy *Wohl* utolsó pillanatokban készül fellépni, de előre is mondhatjuk, a siker kevés reményével.

A jolsvai kerületben minden hiresztelést megczáfolva, *Kubinyi* Géza egyhangu megválasztása egész bizonyosnak mondható.

A szomszéd *dédesdi* kerületben két jelölt: *Hebrony* József függetlenségi és *Kiszely* Sándor szabadelvü párti jelöltek a mult napokban ifj. *Ábrányi* Kornél volt lengyeltóti kerület képviselője javára lemondtak. Igy jelölt maradt: gróf *Serényi* Béla dr. és ifj. *Ábrányi* Kornél szabadelvü és dr. *Szeless* Ödön függetlenségi. Most értesülünk azonban egy ujabb fordulatról. A lengyeltóti kerületben dr. *Baross* János az ifj. *Ábrányi* Kornél javára lemondott, igy egyhanguan választatik meg, *Ábrányi* a dédesdi kerületben ennélfogva a jelöltségtől visszalépett, igy gróf *Serényi* képviselősége több mint bizonyos, s kivánatos is az országra nézve, hogy *Serényi* folytássa megkezdett tevékeny működését a parlamentben.

Hirek és vegyesek.

Lapunk jelen száma utolsó e negyedévben. Olvasóink láthatják azt a lankadatlan törekvést, melylyel igyekszünk e vármegye központjában egy minden tekintetben megfelelő, a közélet mozgalmairól hü tükröt mutató, nyugodt komolysággal és változatosan összeállitott hirlapot fenntartani és azt fejleszteni. A közönség erkölcsi támogatása mellett szükséges azonban az anyagi pártfogás is, mert a lap kiállitása, szétküldése költséges.

Felhivjuk tehát lapunk eddigi előfizetőit és barátait az előfizetésre, s illetve a réginek megujitására. Az előfizetési dijjal hátrálékosokat pedig tisztelettel kérjük, hogy hátralékaikat sziveskedjenek haladéktalanul beküldeni. Sajnos, hogy olyanok is vannak, kik évek óta nem tettek eleget kötelezettségüknek.

Lapunkat a t. olvasóközönség jóindulatába ajánljuk.

Rimaszombat, 1901. szeptember 25.

A „Gömör-Kishont" kiadóhivatala.

Papválasztás. A pádár-perjési ág. h. ev. egyház szept. 22 én tartott közgyülésében, az üresedésben lévő lelkészi állomásra, egyhangulag, lelkesedéssel főt. *Terray* Gyula gömöri főesperes, rozsnyói lelkészt hivta meg.

Hivatalvizsgálat. *Okolicsányi* Lajos kerületi anyakönyvi felügyelő f. hó 20-án városunkban időzött, honnan vidékre ment az anyakönyvi hivatalok megvizsgálása czéljából.

Áthelyezés. *Benyo* Géza, a rimamurány-salgótarjáni vasmű részvénytársaság számvevője Budapestre helyeztetett át.

Vármegyei bizottsági tagok választása. Rimaszombatban f. hó 23-án folyt le a választóközönség élénk érdeklődése mellett, melynek eredménye: *Glauf* Pál 151 szavazattal, id. *Badinyi* Gyula 130 szavazattal és *Czinke* István 129 szavazattal.

Kinevezés. *Juhász* Andor kassai kir. táblai fiatal titkárt, ki a kir. táblai elnök kiséretében többször megfordult városunkban is, most Ő felsége kir. táblai birává nevezte ki. — Üdvözöljük uj állásába.

A tiszáninneni ev. ref. egyházkerület rendes évi közgyülését, Sárospatakon tartotta meg f. hó 23-án és 24-én. Városunkból a főgimnázium képviseletében, igazgató helyettesként Baksay István kir. tanácsos, *dr. Veres* Samu, az ev. ref. egyház képviseletében *Czinke* István ref. lelkész jelentek meg a gyülésen.

Eljegyzés. Ifj. *Bikky* István helybeli polgár és kereskedő s neje szül. *Szabó* Julianna kedves leányát: *Juliskát* folyó hó 21-én eljegyezte *Márkus* László közjegyzői irnok. Üdvözlet a jegyespárnak!

Kinevezés. *Koburg* Gothai Fülöp kerczeg *Hidegréthy* Lászlót a vacsi uradalomhoz tiszttartóvá nevezte ki.

Előléptetés. Gróf *Andrássy* Géza hitbizományi uradalmának erdésze *Gintner* Bálint főerdészszé lépett elő. — Üdvözlet!

A leghosszabb nap. Zsidó polgártársainknak a mult szombaton kezdődött az ujévök. A világ teremtésétől — az ő állitásuk szerint — most folyt le az 5661. esztendő. Tisri hónappal kezdődött az 5662. év. Az ujévet is ájtatoskodással tölték a zsidók — de még ez hagyján, mert félnapi ájtatoskodás után, kiki kedve szerint ehetik. Azonban Tisri hónak tizedike, mely hétfőre, f. hó 23-ára esett, nagy nap zsidó polgártársainknak, joggal hivják a leghosszabb napnak. A hogy vasárnap a nap nyugvóra hajlott, megvacsoráltak, s hétfő estig, mig a csillagok fel nem tüntek az égbolton, sem nem ettek, sem nem ittak és nem is dohányoztak. Az egész napot istenházában töltötték. No de nincs olyan hosszu semmi sem, a minek vége nem volna. Estefelé már fényesen ragyogott az első várva várt csillag, majd a második, harmadik stb. s akkor kiki hazatért.

Gyàszeset. Pohorellán a herczegi vasgyárnak derék pénztárosát *Eisenhut* Pált mély gyászba döntötte ifju — 25 éves — feleségének, szül. *Lux* Irénnek f. hó 18-án bekövetkezett váratlan halála. Három kicsiny árva és nagyszámu rokonság siratja a megboldogultat. Temetése f. hó 20-án volt óriási részvét mellett. Nyugodjék békében!

Városi közgyülés. Rimaszombat város képviselő-testülete szerdán, f. hó 25-én közgyülést tartott, melyen több fontos tárgy nyert elintézést. A közgyülés tárgysorozata 17 pontból állott s e tárgysorozat két közgyülésre is elég lett volna. Helyesebbnek is tartanánk, ha egy-egy közgyülésre nem vennének oly sok tárgyat elő, mert ha alaposan foglalkozni akar a közgyülés a tárgyakkal, ugy egész nap kell a sok ügy elintézésére. Általában a közgyülések idejét is délutánra kellene áttenni, a mikor mindenkinek elég ideje van. A közgyülésről lapunk jövő számában referálunk.

A „Magyar Protestáns Irodalmi Társaság" rendes évi közgyülését Miskolczon tartotta f. hó 20-án és 21 én. Talán a szomszédos megyei székhely vendégszerető hivása és hogy e város egyszersmint két nagynevü protestáns püspöknek — *Kun* Bertalan tiszáninneni ev. ref. püspöknek és *Zelenka* Pál tiszai ág. h. ev. püspöknek a székhelye is — és talán az a nevezetes körülmény is, hogy ez Irodalmi Társaság iránt a rokonhivők és minden vallásuak érdeklődése évről-évre emelkedik, fokozódik: bizonyára mind e körülmények egyesülten eredményezték azt, hogy szemtanuk állitása szerint, akkora számban még sohasem gyültek össze a Társulat tagjai és barátai, mint ez alkalommal. A diszgyülés óriási szellemi termésének legkiválóbbjai *Hegedüs* Sándor népszerü kereskedelmi miniszterünknek és *Gyurátz* Ferencz dunántuli ág. h. ev. püspöknek, mint elnököknek magvas megnyitói voltak, melyekben mindketten a felekezeti békének és türelemnek lelkes szószólói és a családi tüzhelynél kezdődő, igazi vallásos nevelésnek hirdetői és apostolaiként jelentek meg. A valódi mély vallásosság ébresztője, éltetője és terjesztője első sorban kell, hogy a családi tűzhely legyen s ennek leghivatottabb apostola a nő! Ez az örök igazság, szól mindannyiunkhoz a Hegedüs beszédéből — és hogy tiszteljük és szeressük egymást mindannyian, felekezeti és születési rang és vagyoni különbség nélkül, s legyünk mindenekelőtt magyarok! — A nagygyülésen városunkból Glauf Pál ág. ev. főesperes, Czinke István ref. lelkész, Bodor István főgimnáziumi igazgató stb. vettek részt.

Polgári olvasóköri mulatság. A rimaszombati polgári olvasókör ifjusága folyó hó 28-án saját helyiségében házi mulatságot rendez, melyre nagyközönségünk figyelmét ezuttal is felhivjuk. Belépti-dij 1 korona. Tiszta jövedelme saját házalapja javára fordittatik.

Tüzi lárma. Ma szerdán déli 1 órakor tüzi lárma zavarta meg városunk lakóit. A Szijjártó-utczában a Steiner Salamon ócska vaskereskedő raktára mellett egy kis viskóban tüz támadt, de mire a harangokat megkonditották, a tüzet is sikerült eloltani.

A városi tisztviselők fizetés rendezésére vonatkozó tervezet tárgyalását a mai közgyülésen október 7-én tartandó közgyülésre halasztották.

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter, a rimaszombati áll. elemi iskolához Institórisz Mária, okleveles tanitónőt nevezte ki, rendes tanitónővé, Institórisz Endre helybeli köztiszteletben álló ügyvéd szép készültségü leányát. — A nagyrőczei áll. el. iskolához pedig ugyanazon miniszter, Jékly Irén prakfalvi okl. tanitónőt nevezte ki. Gratulálunk a kinevezetteknek állásaikhoz.

Orvosok és gyógyszerészek gyülése. A likéri vasgyár-telepen f. hó 24-én dr. Löcherer Tamás elnöklete alatt tartotta őszi vándorgyülését a vármegyei orvosszövetség és orvos-gyógyszerész-egyesület. A közgyülés igen érdekes volt, s arról lapunk jövő számában referálunk.

Halálozás. *Harsányi* Józsefné szül. *Sziklay* Szeréna e hó 18 án, életének 47-ik évében Rozsnyón elhunyt. Béke poraira!

Halálos szerencsétlenség. Nagy szerencsétlenséggel végződő baleset történt városunk határán az elmult vasárnap délután. Cseh István, helybeli földbirtokos polgár két fia: László és János, megrakott kukoriczás szekeren jöttek volna haza, Mács János utkaparóval együtt, ki Cseh Istvánnak feles gazda-társa volt. A lovat, a mint szemtanuk beszélik, a fiuk hajtották s a Pokorágy felőli lejtőn, még mielőtt fékezhették volna a szekeret, a lovak a hátukra csuszott deszkától megijedve, visszatarthatlan erővel ragadták magukkal a szekeret. A hirtelen történt megrándulás következtében, a kocsi elején ülők, mindhárman elveszitve az egyensulyt, egymásután előre estek, a lovak lábai, illetve a szekér alá. A lovak azonban a meredek parton megvadultan vágtattak lefele, magukkal vonszolva és tiporva, a szerencsétlen lebukottakat mindaddig, mig a vasuti átjáró sorompó-oszlopában meg nem akadtak, ott összetörve a kocsit darabokra. Itt aztán lelket rázó és vértfagyasztó kép tárult az összegyült népség szeme elé. A kocsin ülők mindenike teljesen összetörve feküdt a földön, melyet hosszu vonalon vérnyomok s foszladozott testrészek boritottak. A 18 éves Cseh László, ki órás tanuló volt s már nemsokára felszabadult volna, nyomban meghalt. A 10 éves János is óriási sérüléseket szenvedett fején és oldalán, s még mindig nehéz betegen fekszik a leggondosabb ápolás alatt. Mács utkaparó pedig, ki szintén nagy sebeket kapott, a vármegyei közkórházban fekszik. A szerencsétlenek sorsa s a gyászbaborult család nagy vesztesége fölött, városszerte óriási nagy a részvét és őszinte sajnálkozás.

Műkedvelői előadás Tiszolczon. A f. hó 21-én ismét sikra szállott az a maroknyi kis magyar csapat, amely oly bámulatos tevékenységgel űzi culturharczát a tótság egyik góczpontjában. Szinre került *Csikynek* kitünő salon vigjátéka: „A jó Fülöp“. — A tiszolczi műkedvelőktől már megszokott precisitással folyt le a darab, lekötve állandóan a figyelmet s folyton derültségben tartva a nézőket. Minden egyes szereplő megállta a maga helyét, az ugynevezett lámpaláz itt ismeretlen fogalom, a szereplők bizonyos otthonossággal mozogtak a szinpadon, jól kiaknázva szerepük előnyeit. Különösen kedvesek voltak a női szereplők, igy *Schvarcz* Jolán, ki a vezérszerepet játszotta. A naiv, az otthonát mindenek előtt szerető kedves házi asszonyból, természetes egyszerüséggel változott át kaczér, otthonával nem törődő, a szinlegesen közügyeknek élő divat-hölgygyé. Igazán herczig volt *Lányi* Irénke, mint kis menyasszony, „aki csak ugy csalogatott, hitegetett, válogatott — a legényben“. Bájos volt *Wirker* Emma mint özvegyasszony — de „korelnöknek“ még kifestve sem lenne alkalmas. *Hanák* Mariska mint *Adél* kedves ügyességgel oldotta meg nehéz szerepét. Mozgékony alakja volt a szinpadnak, a kis szobaleány szerepében *Müller* Margitka. A férfi szereplők: *Hosztek* Ede mint Hernádi Fülöp, *Leskó* Lajos mint Góth Mátyás, *Cservenka* István mint Vathay Béla, *Ivanyik* István mint Vardai Ottó, *Longauer* Géza mint Déri Andor és *Lányi* Ödön az inas Adolf szerepében, egytől-egyig kitünően oldották meg sokszor nehéz feladataikat. Elismerés illeti meg az előadás rendezőjét *Cservenka* Istvánt, ki fáradhatatlan buzgalommal működött a darab létrejöttén s nekünk egy kellemes estét (reggelig tartott) szerzett s a „Magyar Casinónak“ mintegy 200—250 koronát juttatott. A figyelmes rendezőség gyönyörü virág-csokrokkal lepte meg a bájos szereplő hölgyeket. Előadás után régi jó szokásként jött a táncz, magyaros hévvel s tüzzel késő reggelig! Nagyon hiányos volna tudósitásom, ha fel nem jegyezném egyenkint azon virágok neveit, kik együttesen azt a szép csokrot alkották. — Leányok: Lányi Irénke és Lola, Schwarcz Jolánka, Müller Margitka, Hanák Marcsuka, Wirker Emmuska, Basilides Kata, Pour Bella, Majomy Etelka, Dobozy Gizella, Freimann Zsanka, Steiner Linka, Kusnery Karolin, Pamula Mariska, Rácz Erzsike, Szamavolszky Ilonka, Kahle Margitka és Annuska, Gyürky Mariska, Honéczy Ilonka. — Asszonyok: Basilides Jánosné, Trajtler Jánosné, Botár Gyuláné, Gyürky Pálné, Schwarcz Ferenczné, Kohn Albertné, Rácz Endréné, Ivanyik Györgyné, Kuska Jánosné, Lányi Róbertné, dr. Schwarcz Márkné, Hanák Manóné, Grünmann Árminné. A mit legelőször kellett volna emlitenem — de nehogy politikai szinezetet kapjon tudósitásom — utoljára hagytam azon kedves figyelem megemlitését, melyben kerületünk szabadelvü jelöltje *Farkas Ábrahám* részesitette megjelenésével a tiszolczi magyar előadást. Meg is éljenezték a jelenlevők s egész estén a figyelem központja volt rokonszenves kedves alakja. — Felülfizettek: Hámos László 20 koronát, Farkas Ábrahám 18 koronát, Máriássy László és Lányi Róbert 6—6 koronát, dr. Schwarcz Márk 5 koronát, Botár Gyula 4 koronát, Kamm Ede és Setina János 2 kor. 40 fillért, Basilides János, Feyer Sándor, Hegedüs Zoltán és Trajtler János 2—2 koronát, Joos Elek, Sefcsik Ipoly, Schulhof Pál, Szabó Ferencz, Schön Gyula, Nemes Agoston, Steiner Simon, 1—1 koronát és Szántó Gyula 60 fillért, Terray István Likérről 5 korona. Összes bevétel 227 kor. 80 fillér, melyből felülfizetés 84 kor. 40 fillér, melyért ez uton is köszönetet mond a rendezőség.

Rimamurány osztaléka. Mint a „Losoncz és Vidéke“ irja, a rimamurány-salgótarjáni vasmű részvénytársaság igazgatósága a juliusban lezárt mérleg eredményeként 22 koronás osztalék kifizetését fogja javasolni a novemberben megtartandó közgyülésnek. A tavalyi osztalék 30 korona volt.

Szinészet Nagyrőczén. Mint nekünk Nagyrőczéről irják, Földessy Sándor szintársulata most ott müködik, nagy látogatottságnak s támogatásnak örvend.

Letartóztatott kereskedő. Putnokon még a mult hó 20-án. a *Lengyel* József kereskedő áruraktára részben elégett. Nevezett kereskedő az áruraktárt eladván, nejére engedményezte a kárösszeget. A biróság ezért, mivel igy hitelezőit jelentékenyen megkárositotta, biztositási összegére bünügyi zárlatot rendelt s Lengyel József kereskedőt vizsgálati fogságba helyezte.

Több óvatosságot! Egymást éri városunkban a meggondolatlan gyors hajtás következtében előállható veszedelem. A lefolyt héten történt, hogy Vidovics vendéglősnek mindenese a vasutnál járatlanságból eredő gyors hajtás következtében kocsijával együtt felfordult. Szabó mészáros kocsisa pedig a Kossuth-utczán elvaditott lovával szintén nagy veszedelemmel fenyegette a járó-kelő közönséget.

Női kereskedelmi tanfolyam. A miskolczi kereskedelmi- és iparkamara tudatja az érdekeltekkel, hogy a miskolczi felsőkereskedelmi iskolában, ez évben női kereskedelmi tanfolyam nyilik meg, melyre a beiratkozásokat, szeptember hó 28-ig Gálffy Ignácz, felsőkereskedelmi igazgató urnál lehet eszközölni.

Nyilvános számadás. A putnoki önk. tüzoltóegylet folyó hó 8-án tartott mulatságának eredménye:

Befolyt belépti-dijakból	110 kor.
Felülfizetésekből	98 kor.
Összesen	208 kor.
Kiadás volt	65 kor.
Tiszta jövedelem	143 kor.

Erre felülfizettek: Putnoky Mór országgyülési képviselő 20 korona, gróf Serényi Béla országgyülési képviselő egyleti elnök 10 korona, Markus Károly bányaigazgató 9 korona. Feleky Ferencz malomigazgató 7 korona, Hönsch Ede egyleti alelnök és Pigay Imre (Miskolcz) 5—5 korona, nagys. Molnár Viktorné (Abafala), Fekethe Nándor, Gentser Ferencz (Csépány) 4—4 korona, Eötvös Lajos (Miskolcz), Márton Aurél 3—3 korona, dr. Dienes Gyula (Rimaszombat), Inczédy Béla, Komoróczy Miklós (Rozsnyó) Babányi Dezső, Keresztessy József, Friedl György, Kiszely József 2—2 korona, Pál András, Zsaszkofszky Ferencz, Walther Gyula (Szt.-Király), Kecskésy Ede, Csorbits László (S.-Kaza), Pongó Lajos, Stukofszky István, Weinberger Vilmos, N. N., N. N. 1—1 korona. Fogadják a felülfizetők a parancsnokság hálás köszönetét.

Nyilttér.*)

Neuman és Strausz

kereskedelmi és mezőgazdasági ügynökök, (Erzsébet-tér 21. Gasko-féle ház), ajánlják magukat a gazdaközönség szives figyelmébe.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Kereskedő tanulóul

vas- és füszerkereskedésbe jó házból való fiu felvétetik. A szülők szóbeli vagy irásbeli ajánlata **Braun Béla** (ezelőtt Friedl György) czéghez **Putnokra** intézendő.

1—3

Arverési hirdetmény.

Ratkó nagyközség elöljárósága által ezennel közhirré tétetik, hogy Ratkó nagyközség tulajdonát képező **„prózsai“ és a városban lévő malom** 1902. évi január hó 1-től kezdődőleg három egymásután következő évre Ratkón, a község házánál folyó évi **október hó 7-én** délelőtt 10 órakor nyilvános árverés utján haszonbérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a nagyközség elöljáróságánál megtudhatók.

Ratkó, 1901. szeptember 20.

Havran Dániel, városi főbiró.

Földbérbeadás.

A **rimaszombati egy. prot főgimnázium** tulajdonához tartozó és a vasuti pályaház közelében fekvő 9600 □ öl tagositott szántóföld folyó évi **október hó 6-án** délután 2 órakor önkénytes árverés utján fog 6 egymásutáni évre bérbeadatni. Az árverés a főgimnázium tanácstermében tartatik meg.

Dr. Zehery István, főgimn. pénztáros.

1—2

Hirdetmény.

4375. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság ezennel közhirré teszi, hogy **Serényi J.** budapesti czég végrehajtatónak **Varga Dániel** Jánosi lakos végrehajtást szenvedő elleni 1040 korona tőke s jár. iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t-cz. 141. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Jánosi községben fekvő a Jánosi 278. számu telekjegyzőkönyvben foglalt 333. hrajzi számu birtokból a B 4. alatti Varga Dánielt $^1/_{36}$-od részben megillető jutalékra 786 korona.

A Jánosi 293. számu tjkvben A. 1—14. sorszám alatt foglalt $^1/_4$ urbéri kültelek és az ezután járó urbéri erdő és legelő illetőségből a B. 5. és 9. alatti Varga Dánielt $^1/_4$-ed részben megillető jutalékra 606 korona.

A Jánosi 292. számu tjkvben A. I. 1—3. sorszám alatt foglalt 296., 294. és 269. hrzi számu beltelek és kertből valamint a 296. hrzi számon épült 153/6 számu házból a B. 10. és 14. alatti Varga Dánielt $^1/_2$ részben megillető jutalékra 2120 korona.

És a Jánosi 168. számu tjkvben A. I. 19. sorszám 442/a. hrzi szám alatt foglalt rétből a B. 11. alatti Varga Dánielt $^1/_8$-ad részben megillető jutalékra a 182 koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte, annak megtartására határnapul **1901. évi november hó 30-ik** napjának d. e. 10 óráját Jánosi községben a község házához tüzte ki, mely alkalommal a fent körülirt ingatlanok a becsáron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben vagy az 1882. évi 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott elismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék mint tkkvi hatóság 1901. évi julius hó 27-én.

Kálniczky, törvszéki biró.

HOLLÓSY JÓZSEF

első és legrégibb temetkező-vállalata

RIMASZOMBATBAN.

Ércz- és fakoporsók gyári bizományi raktára.

Butorkereskedés, asztalos műhely.

Losonczi-utcza 21. és **Kossuth Lajos-u. 19. sz. saját házában.**

Alapittatott 1864. Alapittatott 1864.

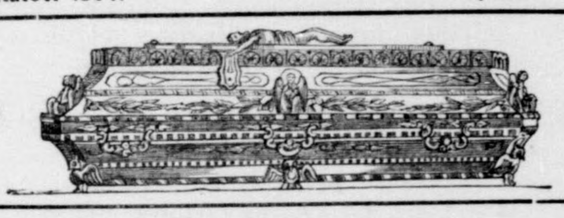

Tisztelettel hozom a nagyérdemü helybeli és vidéki közönség tudomására, hogy az **1864. évtől** fennálló **temetkező-vállalatomban** ez idő szerint az **ország legelső gyárainak ércz-** és **fakoporsó** készitményeit **birom** raktáron **bizományba.**

Halálozások alkalmával a szomorodott felek **raktáramban a szükséges összes kellékeket,** különféle minőségben és választékban — mérsékelt áron — **fellelhetik;** van raktáron mindenféle alaku és nagyságu, diszes és egyszerü **ércz-** és **fakoporsó, szemfedő, lepedő, fejpárna** és **fejdisz, harisnya** és **czipő, gyertya** a ravatal körül és az egyházi személyek részére, **sirkoszorú, koszorúszalag** különféle szélesség és szinben, **mű-** és **diszvirág** a koporsó és halottas szoba diszitéséhez stb stb.

Tartok **halottas kocsikat** egyenruhás szolgaszemélyzettel.

Továbbá ajánlkozom halottkémi jelentés kieszközlésére, sírhely kiásatására, harangoztatás, halottas szobának és környékének feketével való bevonására és diszitésére, gyászjelentések készitése és szétküldésére, az egyházi személyeknek a végtisztesség megadására való felkérésére stb

— —

Bútorokból nagy raktárt tartok folyton, itt a legegyszerűbbtől a legdivatosabb tárgyak is feltalálhatók és minden jutányos áron; igen **alkalmas vásárlás menyasszonyi berendezkedésre.**

Épületi asztalos munkák bárminő kivitelben, a legjobb anyagból **műhelyemben** szintén **készül.**

Szolgálatkészségemet és raktáram nagy választékát a n. é. közönség jóakaratába ajánlva, vagyok

kiváló tisztelettel

HOLLÓSY JÓZSEF,

temetésrendező, butor- és épületasztalos.

5—*

Hirdetmény.

3984. sz. — A rimaszombati királyi törvényszék mint telekkönyvi hatóság ezennel közhirré teszi, hogy **Cselinszky András** (Vanko) susányi lakos végrehajtatónak **Fazekas András** és neje szül. **Szlanina Katalin** susányi lakosok végrehajtást szenvedők elleni 2742 korona tőke s jár. iránti árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60. t.-cz. 144. és következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Susány községben fekvő s a susányi 87. sz. tjkvben A. I. 2—18. sorszám alatt foglalt $^6/_8$ urbéri kültelekből Fazekas András és neje szül. Szlanina Katalin B. 12. és 13. alatti birtok illetőségére 1424 koronában.

A susányi 106. sz. tjkvben A. 2—18. sorszám alatt foglalt $^1/_2$ urbéri kültelekből Fazekas András B. 6. alatti birtok illetőségére 1480 koronában.

Es a susányi 131. sz. tjkvben A I. 1. sorszám alatt foglalt 103. helyrajzi szám és 66. összeirási számu ház és beltelekből Fazekas András és neje szül Szlanina Katalin B. 6. és 7. alatti birtok illetőségére 402 korona kikiáltási árban elrendelte, annak megtartására határnapul **1901. évi szeptember 31-ik** napjának d. e. 10 oráját Susány községbe a községi biró házához tüzte ki, mely alkalommal a fent körülirt ingatlanok a becsáron alól is elfognak adatni

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át, készpénzben vagy az 1882. LX. törvényczik 42. §-ában jelzett és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni, avagy 1881 évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság 1901. évi julius hó 13-án.

Kovách, kir. törvszéki albiró.

Olcsó árak! **REISZ M.** **Pontos kiszolgálat!**

női és férfi divatáru raktára Rimaszombat, Deák Ferencz-utcza.

Mindennemü uri divatczikkek, férfi és női kalapok. A **karlsbadi férfi-, női** és **gyermek-czipők** és **Pichler** és **Habig-féle kalapok egyedüli főraktára.**

Férfi kabátok, Haweloek, gummi köpönyegek, fiu- és gyermek öltönyök, női kabátok, felöltők, gallérok, leányka kabátok óriási választékban.

Ing-bluz, derék-öv, pipere-czikkek, parfüm, Jäger-ingek és harisnyák, nyakkendők, zsebkendő, esernyő és napernyők, utazó bőröndök.

Egyedüli raktár Hamerli-féle pécsi honi gyártmányu keztyükben.

Ingek és mindennemü fehérnemüek mérték után is készittetnek, norinbergi galanteria áruk, sport-czikkek, kerékpársapkák, vadász-kabátok stb.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Elvem: hazai gyártmány csekély haszonnali eladása.

Uj! Különös figyelemre méltó! Uj!

Mindennemü czipőbe az általam képviselt Dr. Höges-féle, az egész világon szabadalmazott

Asbest-talpbetétek

azonnal elhelyeztetnek

A nagyméltóságu m. kir. honvédelmi miniszterium által jónak elismert

ASBEST-TALPAK.

Köszönetnyilvánitás:

Ő csász. és kir. fensége Szalvator Lipót főherczegtől, Magyarország volt miniszterelnökétől, a közigazgatási bíróság elnökétől: Wekerle Sándor ő excellencziájától, nagym. Ch . . . ek Olga grófnő udvarhölgytől stb. stb.

Óvjuk lábainkat a melegtől, nedvességtől és izzadástól.

Nincs többé lábfájás!

Sem tyukszem, sem izzadós láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat, sem lábégés. Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járás annak, ki czipőjét dr Hőgyes-féle, egész világon szabadalmazott Asbest-talpbéléssel látja el.

Kettős vastagságu 1 frt 20 kr., egyszerü 60 kr.

Az Asbest-talpbélés kitünőségét legjobban bizonyitja, hogy a **cs. és kir. közöshadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár száliittatott.**

Szétküldés csakis utánvéttel, vagy a pénz előleges beküldése mellett. Felvilágositások, prospektusok és köszönetnyilvánitások ingyen.

Viszonteladóknak megfelelő árkedvezmény.

Az Asbest-gyár betéti társaság képviselete és elárusitó raktára:

Reisz M. divatáruraktára Rimaszombat

11—26

Rimaszombat, 1901. Nyomatott **Rábely Miklós** könyvnyomdájában.